

WIJ WILLEM ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

**Besluit van
tot vaststelling van het tijdstip van inwerkingtreding van de Wet van
10 december 2014 tot wijziging van de Wet bekostiging financieel toezicht in
verband met de afschaffing van de overheidsbijdrage, de invoering van
Europees banktoezicht en de bestemming van door de Autoriteit Financiële
Markten en de Nederlandsche Bank opgelegde dwangsommen en boetes**

Op de voordracht van Onze Minister van Financiën van 9 december 2014,
FM/2014/1873 M, directie Financiële Markten;
Gelet op artikel III van de Wet van 10 december 2014 tot wijziging van de Wet
bekostiging financieel toezicht in verband met de afschaffing van de overheidsbijdrage,
de invoering van Europees banktoezicht en de bestemming van door de Autoriteit
Financiële Markten en de Nederlandsche Bank opgelegde dwangsommen en boetes;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Enig artikel

De Wet van 10 december 2014 tot wijziging van de Wet bekostiging financieel toezicht
in verband met de afschaffing van de overheidsbijdrage, de invoering van Europees
banktoezicht en de bestemming van door de Autoriteit Financiële Markten en de
Nederlandsche Bank opgelegde dwangsommen en boetes treedt in werking met ingang
van 1 januari 2015, met uitzondering van artikel I, onderdeel I, dat in werking treedt
met ingang van 31 december 2014.

Onze Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit dat met de
daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De Minister van Financiën,

NOTA VAN TOELICHTING

Dit besluit regelt de inwerkingtreding van de wijziging van de Wet bekostiging financieel toezicht in verband met de afschaffing van de overheidsbijdrage, de invoering van Europees banktoezicht en de bestemming van door de Autoriteit Financiële Markten en De Nederlandsche Bank opgelegde dwangsommen en boetes.

De wijziging van de Wet treedt met ingang van 1 januari 2015 in werking, met uitzondering van artikel I, onderdeel I, dat artikel 17 van de Wet bekostiging financieel toezicht wijzigt. Dit artikel gaat over de kosten die De Nederlandsche Bank (DNB) heeft gemaakt in het kader van het doorlichten van de grote banken in aanloop naar de overgang van het toezicht naar de Europese Centrale Bank. Artikel 17 bepaalt dat deze kosten voor rekening komen van de banken die zijn beoordeeld. Door dit onderdeel op 31 december 2014 in werking te laten treden, wordt voorkomen dat de kosten voor rekening komen van alle partijen die onder toezicht van DNB staan.

De Minister van Financiën,

10.2.e

VERKLARING VAN CONTRASEIGN

De minister van Financiën verklaart, dat het koninklijk besluit tot vaststelling van het tijdstip van inwerkingtreding van de Wet tot wijziging van de Wet bekostiging financieel toezicht in verband met de afschaffing van de overheidsbijdrage, de invoering van Europees banktoezicht en de bestemming van door de Autoriteit Financiële Markten en de Nederlandsche Bank opgelegde dwangsommen en boetes tot inwerking door hem zal worden gecontrasigneerd.

's Gravenhage,

De Minister van Financiën.

10.2.e

J.R.V.A. Dijkshoorn

VERKLARING VAN CONTRASEIGN

De Minister van Financiën verklaart, dat de Wet tot wijziging van de Wet bekostiging financieel toezicht in verband met de afschaffing van de overheidsbijdrage, de invoering van Europees banktoezicht en de bestemming van door de Autoriteit Financiële Markten en de Nederlandsche Bank opgelegde dwangsommen en boetes door hem zal worden gecontrasegneerd, zowel wat de bewilliging als wat de uitvoering betreft.

's-Gravenhage,

De Minister van Financiën,

10.2.e

J.R.V.A. Dijsselbloem

VERKLARING VAN CONTRASEIGN

De minister van Financiën verklaart, dat het koninklijk besluit tot vaststelling van het tijdstip van inwerkingtreding van de Wet tot wijziging van de Wet bekostiging financieel toezicht in verband met de afschaffing van de overheidsbijdrage, de invoering van Europees banktoezicht en de bestemming van door de Autoriteit Financiële Markten en de Nederlandsche Bank opgelegde dwangsommen en boetes tot inwerking door hem zal worden gecontrasigneerd.

's Gravenhage,

De Minister van Financiën.

10.2.e

J.R.V.A. Dijkbloem

VERKLARING VAN CONTRASEIGN

De Minister van Financiën verklaart, dat de Wet tot wijziging van de Wet bekostiging financieel toezicht in verband met de afschaffing van de overheidsbijdrage, de invoering van Europees banktoezicht en de bestemming van door de Autoriteit Financiële Markten en de Nederlandsche Bank opgelegde dwangsommen en boetes door hem zal worden gecontrasegneerd, zowel wat de bewilliging als wat de uitvaardiging betreft.

's-Gravenhage,

De Minister van Financiën,

10.2.e

J.R.V.A. Dijsselbloem

Ministerie van Financiën

Heden

T.B.V. MINISTERIE A.D. D.D. 14-02-2014

Aan
de Minister

10.2.e

Directie Financiële Markten

Inlichtingen

10.2.e

Datum

4 februari 2014

Notitienummer

FM/2014/0249

Rubriek

2.5 Financieringssysteem

Auteur

10.2.e

Van
afdeling Institutioneel Beleid
en Integriteit

10.2.e

Kopie aan
Stas, plv. TGBijlagen
2**notitie**Voorstel tot wijziging van de Wet bekostiging financieel
toezichtVia
Secretaris-Generaal

10.2.e

Via
Thesaurier-Generaal

10.2.e

Via
directeur FM

10.2.e

AanleidingDe van de CEZIM verkregen instemming om het voorstel tot wijziging van de
Wet bekostiging financieel toezicht (Wbft) door te sturen naar de ministerraad.**Verzoek**U wordt verzocht bijgaand aanbiedingsformulier voor de ministerraad te
tekenen.**Kernpunten**

1. Belangrijkste redenen voor de wijziging van de Wbft zijn:
 - a. het in het laatste regeerakkoord opgenomen voornemen tot afschaffing van de overheidsbijdrage voor het financieel toezicht in Nederland (toezicht op de BES-eilanden valt hier niet onder);
 - b. de nieuwe toezichttaken van de ECB als gevolg waarvan de kosten bij DNB voor het bankentoezicht substantieel zullen gaan toenemen;
 - c. uw toezegging aan de TK om de door de toezichthouders verkregen boeteopbrengsten vanaf een bepaald bedrag te laten afstorten in de schatkist (en niet meer aan te wenden voor de financiering van het toezicht).
2. Het afschaffen van de overheidsbijdrage leidt vanaf 2015 structureel tot een besparing van ca. € 39 mln. Hier tegenover staan navenant hogere heffingen voor onder toezicht staande instellingen.
3. De hoogte van een heffing is mede afhankelijk van de categorie waar een onder toezicht staande instelling deel van uitmaakt. Het totaal van de aan een categorie toe te rekenen kosten is afhankelijk van een in de wet vastgelegd procentueel aandeel. De huidige aandelen zijn gebaseerd op de situatie van enige jaren geleden. Met het wetsvoorstel worden de procentuele aandelen aan de actualiteit aangepast. Als gevolg daarvan kunnen de heffingen voor sommige categorieën extra sterk oplopen. U bent hierover bij notitie van 21 november 2013 geïnformeerd.
4. Op het laatste moment is besloten het wetsvoorstel aan te vullen met bepalingen die voorzien in de doorberekening van de extra kosten die DNB

- vanwege haar betrokkenheid bij de uitbreiding van het takenpakket van de ECB (bankenunie) gaat maken. Zonder deze bepalingen zouden de kosten worden doorberekend aan alle onder toezicht staande instellingen.
5. Voor dit jaar voorziet DNB een forse toename van de toezichtkosten vanwege het onderzoek naar de balansen van systeemrelevante banken. De eisen die de ECB aan de diepgang van het onderzoek heeft gesteld in combinatie met het feit dat DNB zich genoodzaakt voelt een groot aantal externe deskundigen in te huren, zorgen er voor dat dit jaar rekening is te houden met een extra kostenpost van minimaal € 50 mln.¹ Aangezien deze kosten geen deel uitmaken van de eind vorig jaar door de toezichthouder ingediende begroting, blijven zij bij de vaststelling van de heffingen voor dit jaar buiten schot. Bijgevolg zal DNB het toezichtjaar 2014 gaan afsluiten met een fors exploitatietekort. Standaard wordt het exploitatieresultaat in het daaropvolgende jaar verrekend met alle onder toezicht staande instellingen. Het wetsvoorstel voorziet er evenwel in om het deel van het exploitatiesaldo dat is voortgekomen uit bedoeld balansonderzoek in rekening te brengen bij de banken die aan het onderzoek onderhevig zijn geweest. Voorwaarde is wel dat deze bepaling nog dit jaar in werking treedt.
 6. Ook voor de jaren na 2014 moeten we voorkomen dat niet-bancaire instellingen worden opgezadeld met de kosten van de bankenunie. Vandaar dat het wetsvoorstel de bepaling bevat dat de kosten van het toezicht op banken enkel en alleen aan die banken mogen worden doorberekend (met het oog daarop is bijlage II van de Wbft, waarin thans is vastgelegd wie in welke toezichtcategorie zit, opgedeeld in twee bijlagen).
 7. Naar aanleiding van een opmerking van de heer Merkies, gedaan tijdens een AO van 13 november jl. (Libor), heeft u toegezegd opnieuw te kijken naar het onderdeel van de Wbft waarin is vastgelegd dat boeteopbrengsten in mindering worden gebracht op de kosten die aan onder toezicht staande instellingen worden doorberekend. Aansluitend daarop bent u intern akkoord gegaan met het voorstel om het deel van de boeteopbrengsten bij een toezichthouder dat in enig jaar het totaalbedrag van € 2,5 mln. overstijgt, ten gunste van de Staat te laten komen. Het wetsvoorstel voorziet hierin.
 8. Het wetsvoorstel is eind vorig jaar geconsulteerd.¹ Zoals was te verwachten lieten respondenten blijken zich zorgen te maken over de forse toename van de toezichtkosten. Niet alleen vanwege het wegvallen van de overheidsbijdrage maar ook omdat het voorstel niet voorziet in een prikkel om toezichtkosten te beperken. Vandaar dat sommigen met het voorstel zijn gekomen om de financiering van de toezichthouder wettelijk te begrenzen. Een dergelijke begrenzing heeft als nadeel dat het ten koste gaat van de snelheid waarmee de toezichthouder kan inspelen op (ongewenste) marktontwikkelingen dan wel op ontwikkelingen met een Europese dimensie. Vooral nog willen wij volstaan met het meerjarig kostenkader zoals dit is opgelegd aan de toezichthouders. Wij sluiten evenwel niet uit dat er vanuit de TK, mede vanwege de opvallend sterke toename van de toezichtkosten bij DNB (bankenunie), op aanvullende maatregelen wordt aangedrongen. In dat geval zou alsnog op de optie van een wettelijke begrenzing kunnen worden teruggevallen. Een optie overigens waarbij wel rekening is te houden met de onafhankelijke positie van de ECB.
 9. De tijdens de consultatie gedane suggestie om de Algemene Rekenkamer een doelmatigheidsonderzoek in te stellen bij de toezichthouders, zal met de Rekenkamer worden besproken.
 10. Velen vroegen zich af hoe de afschaffing van de overheidsbijdrage zich verhoudt tot het MDW-rapport *Maat Houden*. In onze reactie verwijzen we naar een aantal kenmerkende aspecten van het financieel toezicht: controle bij de poort die toegang geeft tot de sector en het toezicht op gedragingen

¹ Bepaalde onderdelen van het wetsvoorstel maakten aanvankelijk deel uit van de Wijzigingswet financiële markten 2015, waarvan het voorstel in augustus/september vorig jaar is geconsulteerd.

achter de poort. Dit zogenaamde groepsprofiel wordt onderschreven door de interdepartementale werkgroep die een herziening van *Maat Houden* voorbereidt.

11. Zowel respondenten als Justitie hebben het belang van goede "checks and balances" benadrukt. De wijze waarop dit in de praktijk is geregeld, is inmiddels schematisch weergegeven in de MvT.

-0-

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Directie Financiële Markten

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen

10.2.e

Datum **21 MAART 2014**
Betreft Kosten DNB voor doorlichting significante banken

Ons kenmerk
FM/2014/547 M

Bijlagen
Brief DNB aan het ministerie van
Financiën van 20 maart 2014
(Kenmerk 2014/286487)

Geachte voorzitter,

De Nederlandsche Bank (DNB) heeft mij geïnformeerd over de kosten die zij dit jaar verwacht te maken ter voorbereiding op de Europese Bankenunie, ofwel het Single Supervisory Mechanism (SSM). De brief van DNB treft u bijgaand aan.

Conform de SSM verordening maakt DNB dit jaar kosten voor het doorlichten van de significante banken met het oog op de verwachte invoering van het SSM per 4 november 2014. De Europese Centrale Bank (ECB) zal dan eindverantwoordelijk worden voor het toezicht op de Europese banken. In de afgelopen maanden heeft de ECB zich beraden over de reikwijdte en diepgang van de doorlichtingen (de zogenaamde "Comprehensive Assessment") waar alle significante banken in de eurozone aan worden onderworpen. Recent is hierover meer duidelijkheid gekomen, waardoor DNB meer zicht heeft kunnen krijgen op de benodigde activiteiten en de daarmee gemoeide kosten.

De kosten zullen aanzienlijk zijn. Ik hecht er echter groot belang aan dat er zoveel mogelijk duidelijkheid komt over de gezondheid van de Europese bankbalansen voordat het SSM in werking treedt. In dit licht, en mede indachtig de door DNB genomen maatregelen om de kosten te beperken, acht ik de activiteiten en de daarmee gemoeide kosten onontkoombaar om een belangrijke stap te zetten richting versterkt Europees toezicht. Door middel van een wetsvoorstel tot wijziging van de Wet bekostiging financieel toezicht ben ik voornemens de kosten voor de genoemde doorlichting van de significante banken door te berekenen aan de betrokken banken. Het wetsvoorstel, dat ter advisering is aangeboden aan de Raad van State hoop ik zo spoedig mogelijk aan uw Kamer te kunnen aanbieden.

Hoogachtend,
de minister van Financiën

10.2.e

J.R.V.A. Dijsselbloem

TER BEHANDELING

Aan
de Minister

Directie Financiële Markten

Inlichtingen

10.2.e

Datum

2 mei 2014

Notitienummer

FM/2014/762

Rubriek

2.5 Financieringssystematiek

Auteur

10.2.e

notitie

Advies Raad van State bij voorstel tot wijziging van de Wet bekostiging financieel toezicht

Paraaf
de Minister

10.2.e

Via
Secretaris-Generaal

10.2.e

Via
Thesaurier-Generaal

10.2.e

10.2.e

Via
directeur FM

10.2.e

Van
afdeling Institutioneel Beleid
en Integriteit

10.2.e

Kopie aan
Stas, plv. TG

Bijlagen

- Advies Raad van State
- Concept Nader Rapport
- Concept aangepast wetsvoorstel
- Concept aangepaste memorie van toelichting bij wetsvoorstel
- Scan vorige notitie Wbft (FM/2014/249)

Scan Kamerbrief "Kosten DNB voor doorlichting significante banken" van 21 maart 2014

Aanleiding

De Raad van State (RvS) is met een advies gekomen bij het voorstel tot wijziging van de Wet bekostiging financieel toezicht (Wbft). Op een aantal onderdelen heeft de RvS zich kritisch opgesteld waardoor het wetsvoorstel opnieuw langs de Ministerraad zal gaan, alvorens het aan de TK wordt aangeboden. Daarbij is van belang dat het wetsvoorstel onder grote tijdsdruk staat (zie onderaan).

Besluit

Gaarne uw akkoord met de hieronder gepresenteerde lijn t.a.v. het advies van de Raad van State. De punten zullen wij verwerken in het Nader Rapport, dat samen met het aangepaste wetsvoorstel, aan de TK wordt aangeboden.

Hoofdpunten advies Raad van State

- 1) Het doorberekenen van alle toezichtkosten aan de sector (afschaffing van de overheidsbijdrage): De RvS schrijft dat het toezicht een publiek belang dient en vindt daarom dat het ook deels uit publieke middelen zou moeten worden gefinancierd. De RvS benadrukt daarbij het rapport *Maat houden*, dat het toetsingskader vormt voor de doorberekening van toezichtkosten.

11

11 . Aan de hand van dit nieuwe kader sluiten we ter motivatie van het volledig doorberekenen van de toezichtkosten aan de financiële sector vooral aan bij het groepsprofijt (in het kader systeemprofijt genoemd). De redenering hierbij is dat de financiële sector is

?

onderworpen aan een vergunningsstelsel waardoor een afgesloten groep profiteert van het aanpakken van illegale partijen en normovertredingen door een toezichthouder. Het niet naleven van regels levert namelijk op korte termijn vaak concurrentievoordeel op waardoor bonafide partijen schade kunnen oplopen. Het in *Maat houden 2* opgenomen beginsel van "veroorzaker betaalt" noemen we wel maar werken we verder niet uit omdat het o.i. slechts ten dele opgeld doet in de financiële sector (het is niet bij iedere branche in de financiële sector eenvoudig te beargumenteren dat ze grote risico's voor de samenleving veroorzaken indien ze zich niet aan normen houden).

- 2) *Het in rekening brengen van de kosten die DNB maakt vanwege de Comprehensive Assessment aan de significante banken*¹: Aangezien deze kosten al dit jaar door DNB worden gemaakt maar pas na inwerkingtreding van onderhavige wet verrekend worden met de significante banken, is de RvS van mening dat hier sprake is van het met terugwerkende kracht invoeren van een belastende maatregel. De RvS adviseert dan ook deze bepaling te schrappen. 11

11

11

- 3) *Een bijdrage van Europees paspoorthouders voor de financiering van het toezicht (tenzij de hoogte van een op te leggen heffing niet opweegt tegen de kosten van een heffingstraject)*: De kosten voor het toezicht op houders van een Europees paspoort worden thans betaald uit de overheidsbijdrage. Met het wegvallen van de overheidsbijdrage wordt voorgesteld om de toezichtkosten in het vervolg in rekening te brengen bij de desbetreffende bijkantoren. De RvS schrijft echter dat meerdere richtlijnen bepalen dat er aan ondernemingen met een Europees paspoort geen nadere voorwaarden voor toetreding mag worden gesteld. 11

11

¹ Volgens een in maart verschenen berekening van DNB die door u op 21 maart 2014 aan de TK is gezonden gaat het om een bedrag tussen de 42,5 en 61,7 mln. euro.

Toelichting voorstel tot wijziging Wbft

In het voorstel tot wijziging van de Wbft wordt o.a. het volgende geregeld (zie ook bijgevoegde scan van notitie FM/2014/249):

- a) Het in het Regeerakkoord opgenomen voornemen tot afschaffing van de overheidsbijdrage voor het financieel toezicht in Nederland (toezicht op de BES-eilanden valt hier niet onder). Dit leidt vanaf 2015 structureel tot een besparing voor de Staat van ca. € 39 mln. Hier tegenover staan navenant hogere heffingen voor onder toezicht staande instellingen.
- b) De komst van de Europese Bankenunie (SSM). Gezorgd wordt dat de kosten die DNB daarvoor maakt niet automatisch worden afgewend op alle onder toezicht staande instellingen, maar enkel op de significante banken die onder het SSM-regime zullen vallen. Dit betreft zowel de eenmalige kosten vanwege de Comprehensive Assessment als de structurele kosten vanwege het SSM.
- c) Uw toezegging aan de TK om de door de toezichthouders verkregen boeteopbrengsten vanaf een bepaald bedrag te laten afstorten in de schatkist (en niet meer terug te laten vloeien naar de sector). Dit zal vanaf € 2,5 mln. per toezichthouder per jaar gebeuren.

Tijdsschema

Vanwege het negatieve dictum van de RvS dient het voorstel tot wijziging van de Wbft opnieuw de onderraden te doorlopen en op de Ministerraad te worden geagendeerd. Dinsdag 6 mei wordt het wetsvoorstel aangeleverd voor de eerstvolgende CEZIM. Stréven is het wetsvoorstel voor de MR van 28 mei te agenderen, waarna het naar de TK kan worden gestuurd.

Het is zeer wenselijk het wetsvoorstel nog voor het zomerreces in de TK te behandelen. Wij zullen hiertoe nog contact opnemen met de griffier van de Tweede Kamer. Om het mogelijk te maken voor DNB om de kosten voor de balansdoorlichtingen (met name de Asset Quality Reviews) aan de betrokken significante banken in rekening te brengen dient het wetsvoorstel namelijk nog dit jaar (uiterlijk 31 december) in werking te treden. Indien dit niet gebeurt worden deze kosten automatisch (via het exploitatieresultaat) verrekend met alle onder toezicht staande instellingen. Daarnaast is dit wetsvoorstel spoedeisend vanwege de uitwerking van het voornemen uit het Regeerakkoord tot afschaffing van de overheidsbijdrage per 2015 voor het door de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en De Nederlandsche Bank (DNB) uit te oefenen toezicht op de financiële markten.

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Aan de Koningin

Directie Financiële Markten

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.minfin.nl

Inlichtingen

10.2.e

10.2.e

Ons kenmerk

Datum

Betreft Nader rapport voorstel van wet tot wijziging van de Wet bekostiging financieel toezicht in verband met de afschaffing van de overheidsbijdrage, de invoering van Europees banktoezicht en de bestemming van door de Autoriteit Financiële Markten en de Nederlandsche Bank opgelegde dwangsommen en boetes

Blijkens de mededeling van de Directeur van Uw kabinet van 25 februari 2014, no. 2014000407, machtigde Uwe Majesteit de Afdeling advisering van de Raad van State haar advies inzake het bovenvermelde voorstel van wet rechtstreeks aan mij te doen toekomen. Dit advies, gedateerd 17 april 2014, nr. W06.14.0065/III, bied ik U hierbij aan.

Het voorstel geeft de Afdeling advisering van de Raad van State (hierna: de Afdeling) aanleiding tot het maken van inhoudelijke opmerkingen. Voor de reactie hierop zal de volgorde van opmerkingen zoals de Afdeling in haar advies hanteert worden aangehouden.

1. Doorberekening van kosten voor toezicht en handhaving

In reactie op de opmerking van de Afdeling dat in de memorie van toelichting een motivering voor het schrappen van de overheidsbijdrage ontbreekt is de toelichting aangevuld met de laatste inzichten uit het rapport Maat Houden 2, dat ten tijde van het eerdere schrijven in een ambtelijke werkgroep werd herzien. In het inmiddels aan de Eerste en Tweede Kamer aangeboden herziene kader is het principe van "veroorzaker betaalt" uitgewerkt en is verhelderd dat er niet alleen sprake is van systeemprofijs als toezicht noodzakelijk is voor de marktordening, maar ook als handhavingsactiviteiten noodzakelijk zijn voor het vertrouwen in de kwaliteit van producten of dienstverlening in een specifieke sector. In de toelichting is beschreven waarom dit in de financiële sector opgeld doet.

De afdeling merkt onder 1b op dat het onderhavige voorstel afwijkt van de keuzes die bij de ACM en de Nederlandse zorgautoriteit zijn gemaakt. Het nieuwe rapport Maat Houden 2 erkent dat er verschillende afwegingen kunnen worden gemaakt omdat die voor een groot deel afhankelijk zijn van de specifieke kenmerken van een bepaald domein, het soort doelgroep dat daarin opereert, de beleidsdoelstellingen, de gehanteerde toezichtsvisie alsmede van meer praktische overwegingen zoals de kosten voor de overheid en de lasten voor burgers en bedrijven die een stelsel van doorberekening meebrengt. Bij het toezicht op de

ACM is bijvoorbeeld niet altijd sprake van een gesloten groep waardoor het groepsprofijt vanwege bovenstaande argumenten lastiger is aan te tonen.

Onder 1c merkt de Afdeling op dat het vaststellen van algemeen verbindende voorschriften door de toezichthouders niet doorberekend zouden moeten worden en dat de regering in 2008 deze aanbeveling heeft overgenomen. Onder verwijzing naar Maat Houden 2 geldt ook hier dat de doorberekening, vanwege in het rapport beschreven redenen (zoals een gelijk internationaal speelveld), per wet kan verschillen. Voor de financiële sector is ervoor gekozen deze kosten wel door te berekenen omdat de sector gebaad is bij de betrokkenheid van de AFM en DNB bij de voorbereiding van wetgeving en het feit dat de toezichthouder, die in direct contact staat met onder toezichtgestelde partijen, bepaalde technische regels zelf opstelt. Dit helpt om regels voor de sector meer uitvoerbaar te maken en borgt dat de toezichthouder op een efficiënte manier kan werken (onder andere door knelpunten in het toezicht te signaleren en hierover de minister van Financiën te adviseren). Wel moeten dergelijke kosten volgens de regering in beperkte verhouding staan tot de totale kosten van het toezicht. De wet biedt waarborgen om hierop toe te zien. Zo moet de minister van Financiën de begrotingen en jaarrekeningen goedkeuren en stelt hij een kostenkader vast waarbinnen de toezichtkosten moeten blijven.

Onder 1d merkt de Afdeling op dat deze snelle herziening van de bekostigingssystematiek voorbij gaat aan de argumenten van stabiliteit en duidelijkheid die in 2012 zijn aangevoerd bij de destijds ingevoerde systematiek. Ook merkt de Afdeling op dat bij de behandeling van dat voorstel destijds is aangegeven dat de stijging voor kleine instellingen zonder overheidsbijdrage buitenproportioneel zou zijn. De regering merkt hierover op dat het streven nog steeds is de kostendoorberekening zo duidelijk mogelijk te laten zijn en daarbij zoveel mogelijk stabiliteit te betrachten. Vanwege het afschaffen van de overheidsbijdrage zal het totale door te berekenen bedrag uiteraard toenemen maar is daarna na verwachting wel weer duidelijk en stabiel gedurende 3 jaar. De percentages zijn nu eenmalig licht aangepast omdat de overheidsbijdrage per branche verschildde en hierop een correctie moest worden toegepast. Bovendien bleek het vanwege de sterk gewijzigde regelgeving in de afgelopen 2 jaar nodig de percentages aan te passen naar aanleiding van sterk gewijzigde toezichtintensiteit. Toch is de verwachting dat, zeker als de wijzigingen in de regelgeving weer afnemen, het systeem duidelijk en stabiel blijft. Aangegeven is dat de nu gewijzigde percentages pas over 3 jaar worden herzien. Er is nu sprake van een eenmalige stijging – ook voor kleine instellingen – maar vanwege de stapsgewijze benadering is deze stijging waarop in de memorie van toelichting uitgebreid per branche wordt ingegaan, volgens de regering niet buitenproportioneel. Overigens is de regering niet voornemens iedere keer stijgingen in de totale toezichtkosten door te voeren maar zal worden gestreefd naar een evenwicht of – bij goed normconform gedrag van instellingen waardoor de toezichtintensiteit naar beneden kan worden bijgesteld – een daling.

2. Houders van een Europees paspoort

De Afdeling adviseert onder 2a in de toelichting in te gaan op de vraag hoe het EU-recht zicht verhoudt tot het voornemen kosten voor het prudentieel toezicht op bijkantoren van banken door te berekenen aan deze bijkantoren. In de toelichting is verduidelijkt dat er volgens de regering geen beletsel is in het doorberekenen van deze kosten omdat de regels voor binnenlandse en buitenlandse banken in lijn met elkaar zijn. Ook zijn er volgens de

regering geen beperkingen in de EU regels voor banken (met name CRD IV en CRR IV) die een dergelijke doorberekening zouden beletten en merkt de regering op dat ook de ECB een rekening voor haar toezicht aan (bijkantoren van) banken zal sturen.¹

Onder 2b vraagt de Afdeling om een nadere toelichting op het feit dat alleen voor prudentieel toezicht op bijkantoren de kostendoorberekening wordt voorgesteld en dat niet duidelijk is welke maatstaf voor de bijkantoren zal worden gehanteerd.

De reden waarom vooralsnog niet is gekozen om ook het gedragstoezicht op bijkantoren te belasten is dat deze kosten momenteel zeer beperkt zijn. De bijkantoren van banken in Nederland leveren vooralsnog vooral diensten aan professionele partijen (en niet aan consumenten) waardoor het door de AFM uitgeoefende toezicht gering is. Dit aspect is minder van belang bij het liquiditeitstoezicht dat DNB houdt op bijkantoren van banken (en niet op andere bijkantoren). Om deze redenen wordt vooralsnog alleen het prudentieel toezicht op bijkantoren van banken doorbelast.

Het voornemen was het vaste bedrag dat bij bijkantoren van banken in de kolom 'maatstaf' van bijlage III werd genoemd in lagere regelgeving op te nemen maar gezien de reactie van de Afdeling is nu voor de duidelijkheid gekozen het bedrag voor in ieder geval de komende drie jaar in de wet vast te stellen op 30.000 euro. Dit sluit, op basis van de gegevens uit het verleden, aan bij de werkelijk gemaakte toezichtkosten en de verwachting is dat het in lijn is met de toezichtkosten voor de komende jaren. Er wordt gewerkt met een vast bedrag, in plaats van een maatstaf, dat aansluit bij relatieve omvang van de bijkantoren omdat de toezichtinspanning per bijkantoor momenteel grosso modo hetzelfde is.

3. Doorberekening kosten toezichttaken ECB

De Afdeling adviseert het voorgestelde artikel 17 Wbft te schrappen omdat volgens haar geen sprake is van gronden die het instellen van regels met terugwerkende kracht rechtvaardigen. De regering is van oordeel dat de consequenties hiervan te nadelig zijn omdat het zou betekenen dat ofwel de belastingbetaler ofwel de overige sectoren die onder DNB toezicht vallen de kosten die gemaakt worden voor de balansdoorlichtingen van de significante banken zouden moeten betalen en kiest ervoor artikel 17 te handhaven. De ontwikkelingen bij de bankenunie zijn zeer snel gegaan waardoor de regering niet eerder heeft kunnen anticiperen op de inmiddels voorziene tegenvallers bij de toezichtkosten van DNB over 2014. Op het moment dat DNB hun ZBO-begroting 2014 vaststelde heerste er nog veel onzekerheid over de balansonderzoeken waardoor hiervoor nog geen begrotingspost kon worden opgesteld. Zodra er meer duidelijkheid over ontstond hebben de regering en DNB de betrokkenen ingelicht over het voornemen deze kosten in rekening te brengen bij de significante banken die onderwerp van het DNB/ECB-onderzoek zijn.² Volgens de regering is er geen betere mogelijkheid dan zo snel mogelijk een regeling te treffen voor het negatieve exploitatiesaldo dat zich op 31 december 2014 zal voordoen als gevolg van de gemaakte kosten voor de balansdoorlichtingen bij de significante banken.

Wel is nog overwogen artikel 17 te schrappen waardoor het negatieve exploitatiesaldo dat dit jaar ontstaat volgens de vaste systematiek van de Wbft volgend jaar uitgesmeerd zou worden over alle toezichtcategorieën. Voor 2015 zou in dat geval geregeld kunnen worden dat middels een eenmalige verrekening de toezichtcategorie "banken" een forse vermeerdering van de kosten krijgt opgelegd terwijl de overige toezichtcategorieën

¹ Artikel 30 verordening (EU) nr. 1024/2013 van de Raad van de Europese Unie van 15 oktober 2013 waarbij aan de Europese Centrale Bank specifieke taken worden opgedragen betreffende het beleid inzake het prudentieel toezicht op kredietinstellingen (PbEU 2013, L 287).

² Kamerstukken II 2013/14, 32 013, nr. 54.

gecompenseerd worden door een forse vermindering. Dit alternatief is echter omslachtig en houdt geen rekening met de niet-significante banken die dan ook met meerkosten worden geconfronteerd. Bovendien zijn de exacte bedragen die met de balansdoorlichtingen gemoeld gaan op het moment van schrijven nog niet bekend waardoor deze bedragen momenteel niet in deze wijzigingswet opgenomen kunnen worden.

De redactionele opmerking heeft niet geleid tot aanpassing omdat het de bedoeling is om artikel 17 reeds in 2014 in werking te laten treden terwijl artikel 13 pas in 2015 in werking treedt. Op deze wijze worden de verwachte tegenvallers in de prudentiële toezichtkosten over 2014 verrekend met de significante banken en eventuele tegenvallers over 2015 worden dan verrekend met alle banken die onder de bankenunie vallen. In 2014 worden namelijk enkel meerkosten gemaakt aangaande de eenmalige balansdoorlichtingen van significante banken, in 2015 zijn deze doorlichtingen naar verwachting afgerond en betreft het reguliere toezichtkosten. Dit is tevens verduidelijkt in de toelichting bij artikel III.

Voorts zijn een aantal tekstuele wijzigingen doorgevoerd en is een overgangsbepaling toegevoegd omdat het in de toelichting beschreven verrekeningsmodel aangaande Focus! in de nieuwe voorgestelde situatie bij een nadere bestudering niet bleek te werken.

Ik moge U verzoeken het hierbij gevoegde gewijzigde voorstel van wet en de gewijzigde memorie van toelichting aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal te zenden.

De Minister van Financiën,

J.R.V.A. Dijsselbloem

No.W06.14.0056/III

's-Gravenhage, 17 april 2014

Bij Kabinetsmissive van 25 februari 2014, no.2014000407, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Minister van Financiën, bij de Afdeling advisering van de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt het voorstel van wet tot wijziging van de Wet bekostiging financieel toezicht in verband met de afschaffing van de overheidsbijdrage, de invoering van Europees banktoezicht en de bestemming van door de Autoriteit Financiële Markten en de Nederlandsche Bank opgelegde dwangsommen en boetes, met memorie van toelichting.

Het voorstel strekt ertoe het voornemen tot afschaffing van de overheidsbijdrage voor het door de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en de Nederlandsche Bank (DNB) uit te oefenen toezicht, dat is opgenomen in het Regeerakkoord 'Bruggen slaan' (regeerakkoord) wettelijk te regelen.¹ Voorts voorziet het voorstel in een grondslag voor doorberekening van de kosten die DNB thans maakt ter voorbereiding op de overdracht van het toezicht op de grootste Nederlandse banken aan de Europese Centrale Bank (ECB).

De Afdeling advisering van de Raad van State maakt naar aanleiding van het wetsvoorstel opmerkingen over het schrappen van de overheidsbijdrage aan het toezicht van AFM en DNB, het voortaan in de heffing betrekken van houders van een zogenaamd Europees paspoort en het doorberekenen van de kosten van DNB in het kader van de overdracht van het toezicht aan de ECB.

De Afdeling concludeert dat een motivering voor het schrappen van de overheidsbijdrage ontbreekt. Groepsprofijt kan geen rechtvaardiging vormen voor het volledig afschaffen van de overheidsbijdrage aan het toezicht. Het uitgangspunt dat het toezicht primair wordt uitgeoefend in het algemeen belang brengt met zich dat het toezicht ook, ten minste ten dele, uit de algemene middelen moet worden gefinancierd. Zij is van oordeel dat het voorstel in verband daarmee nader dient te worden overwogen.

1. Doorberekening van kosten voor toezicht en handhaving

De huidige regeling voor de bekostiging van het financieel toezicht is neergelegd in de Wet bekostiging financieel toezicht (Wbft) die op 1 januari 2013 in werking is getreden. De bekostiging van het toezicht door DNB en AFM valt uiteen in drie onderdelen. In de eerste plaats worden 'leges' geheven voor zogenoemde eenmalige toezichthandelingen van de toezichthouders. Zo is een forfaitair bedrag verschuldigd bij aanvraag van een vergunning.² In de tweede plaats wordt voor

¹ Regeerakkoord "Bruggen slaan" van 29 oktober 2012 (Kamerstukken II 2012/13, 33 410, nr. 15, bijlage).

² Artikel 11, eerste lid, onderdeel a, Wbft.

het lopende toezicht jaarlijks een bedrag in rekening gebracht bij alle onder toezicht staande ondernemingen.³ Ten slotte draagt de overheid uit de algemene middelen bij in de financiering van het toezicht.⁴ De overheidsbijdrage is bij inwerkingtreding van de Wbft bevroren.⁵ Zij wordt jaarlijks slechts bijgesteld vanwege binnen de rijksbegroting verwerkte loon- en prijsmutaties en opgelegde taakstellingen. De bijdrage uit de algemene middelen wordt vooral gebruikt ter financiering van repressieve handhavingsactiviteiten, activiteiten die vanwege hun karakter niet eenduidig zijn toe te delen aan een toezichtcategorie, de kosten die de toezichthouder maakt vanwege zijn betrokkenheid bij de voorbereiding van wet- en regelgeving, activiteiten waarvan de kosten niet volledig gedekt worden vanuit op te leggen heffingen voor eenmalige handelingen (met name het toezicht op emissies) en het toezicht op Europees paspoorthouders.⁶

Het voorstel voorziet er in de overheidsbijdrage te laten vervallen. De Afdeling merkt hierover het volgende op.

a. Ter motivering van het laten vervallen van de overheidsbijdrage wordt primair verwezen naar het voornemen uit het regeerakkoord om de overheidsbijdrage aan de toezichthouders AFM en DNB af te schaffen. De Afdeling heeft reeds eerder opgemerkt dat een verwijzing naar het regeerakkoord geen steekhoudende motivering voor een wetsvoorstel biedt. Het geeft hooguit de aanleiding daarvoor aan.⁷ Een motivering voor het laten vervallen van de overheidsbijdrage ontbreekt derhalve vooralsnog.

b. De vraag naar (criteria voor) de doorberekening van kosten is destijds onderwerp geweest van het rapport *Maat houden*.⁸ Dit rapport vormt het toetsingskader voor de doorberekening van toelatings- en handhavingskosten bij het ontwerpen van wet- en regelgeving. Uitgangspunt van dit rapport is dat handhaving van wet- en regelgeving in beginsel uit de algemene middelen moet worden gefinancierd. Uitzonderingen daarop betreffen activiteiten met een quasi-collectief karakter, waardoor sprake is van individueel profijt. Dit profijt bestaat daarin dat de toegelaten partij bepaalde handelingen mag verrichten die voor anderen verboden zijn dan wel gedrag mag nalaten dat voor anderen verplicht is gesteld. De door de overheid verrichte activiteiten in het kader van preventieve en

³ Artikel 11, eerste lid, onderdeel b, Wbft. Dit bedrag volgt uit de begroting van de toezichthouders en wordt verdeeld over in bijlage II van de Wbft opgenomen categorieën ondernemingen. Zo betalen banken en clearinginstellingen ingevolge bijlage II bij de Wbft een procentueel aandeel in het totaal van 16,5%, waarbij het aandeel van individuele instellingen wordt bepaald aan de hand van de minimum omvang van het toetsingsvermogen.

⁴ Artikel 10 Wbft.

⁵ Ingevolge artikel 10, tweede lid, onderdeel a, bedraagt de bijdrage voor het jaar van inwerkingtreding van de Wbft voor de AFM €20 miljoen en voor DNB €18,8 miljoen.

⁶ Memorie van toelichting, algemeen deel, paragraaf 2b.

⁷ Zie het advies van de Afdeling advisering over de Wet wijziging percentage belasting- en invorderingsrente (Kamerstukken II 2013/14, 33 755, nr. 4).

⁸ *Maat houden*. Een kader voor doorberekening van toelatings- en handhavingskosten. Rapport van de MDW-werkgroep doorberekening handhavingskosten, juni 1996.

repressieve handhaving zijn echter in beginsel niet individueel toerekenbaar. Bovendien geldt voor preventieve (toezicht) en repressieve handhavingsactiviteiten dat deze gelijkelijk ten aanzien van een ieder moeten kunnen worden uitgeoefend en dat dit niet afhankelijk mag zijn van particuliere bijdragen in de kosten. De kosten van preventieve en repressieve handhaving moeten aldus, ten minste voor een deel, gefinancierd worden uit algemene middelen.

In de memorie van toelichting wordt in reactie op een tijdens de consultatiefase gemaakte opmerking gewezen op het 'groepsprofijt' dat een rechtvaardiging zou vormen voor het volledig doorberekenen van de kosten van het toezicht aan de sector. Kenmerkend voor het toezicht op de financiële sector zou zijn dat sprake is van een door middel van een vergunningstelsel afgebakende groep ondernemingen. Daarbij heeft, volgens de toelichting, de hele groep last van een partij die zich niet aan regels houdt of zonder vergunning opereert, ook omdat het de reputatie van de gehele sector schaadt. De gehele financiële sector heeft in die zin belang en profijt bij het toezicht door AFM en DNB. Vanwege dit groepsprofijt is een doorberekening op zijn plaats van alle kosten die samenhangen met het toezicht op een in de wet afgebakende groep van 'personen' die gehouden zijn aan de nakoming van wettelijk vastgelegde regels, aldus de toelichting. Groepsprofijt zou door een interdepartementale werkgroep die opnieuw kijkt naar *Maat Houden* als uitgangspunt voor doorberekening van toezichtskosten worden onderschreven.⁹

De Afdeling merkt allereerst op dat het volledig afschaffen van de overheidsbijdrage aan AFM en DNB tot gevolg heeft dat ook de kosten voor repressieve handhaving volledig ten laste worden gebracht van de onder toezicht staande ondernemingen, hetgeen niet in overeenstemming is met het thans geldende kader *Maat houden*. Dat blijkens de toelichting in een interdepartementale werkgroep wordt gesproken over een herziening doet daaraan niet af.

Voorts erkent de Afdeling dat ondernemingen in de financiële sector een belang hebben bij adequaat toezicht en dat zij er profijt van hebben als het vertrouwen in de sector door streng toezicht zou toenemen. Het toezicht wordt evenwel primair in het publiek belang uitgeoefend. Het toezicht, eventueel door straffen te handhaven, strekt er toe in het algemeen belang de naleving van wet- en regelgeving te waarborgen. Het toezicht is gericht op bescherming van klanten van financiële ondernemingen tegen een onzorgvuldige behandeling en ter bescherming van de maatschappij tegen niet solide financiële ondernemingen en op instabiele financiële sector. Het profijt van het toezicht is in die zin het profijt van de maatschappij als geheel. Het uitgangspunt dat het toezicht in de eerste plaats wordt uitgeoefend in het algemeen belang, brengt naar het oordeel van de Afdeling met zich dat het toezicht ook, ten minste ten dele, uit de algemene middelen moet worden gefinancierd. Hiermee wordt tevens uitdrukking gegeven

⁹ Memorie van toelichting, algemeen deel, paragraaf 5.

aan het feit dat niet enkel de groep ondernemingen profijt heeft van het toezicht maar de maatschappij als geheel. Het 'groepsprofijt' kan derhalve geen rechtvaardiging vormen voor het volledig afschaffen van de overheidsbijdrage.

Het voorgaande lijkt ook het uitgangspunt te zijn dat nog onlangs door de regering is gekozen in het wetsvoorstel tot wijziging van de Instellingswet Autoriteit Consument en Markt en enige andere wetten in verband met de stroomlijning van het door de Autoriteit Consument en Markt te houden markttoezicht.¹⁰ In dat wetsvoorstel is een regeling opgenomen voor de doorberekening van de kosten van het toezicht van de Autoriteit Consument en Markt (ACM). Zo wordt bepaald dat de kosten van de ACM die samenhangen met de uitvoering van de wettelijke taken in beginsel ten laste worden gebracht van marktorganisaties. De kosten van de ACM die samenhangen met het uit eigen beweging doen van marktonderzoeken en maken van rapportages, met de behandeling van bezwaaren beroepschriften, met het bestraffen van overtredingen waaronder het nemen en bekendmaken van besluiten omtrent het opleggen van bestuurlijke sancties en bindende aanwijzingen, met werkzaamheden die uitsluitend ten behoeve van andere overheidsorganisaties worden verricht, en met het geven van deskundige raad worden echter niet ten laste gebracht van marktorganisaties maar komen ten laste van de algemene middelen.¹¹ In dezelfde zin bepaalt artikel 12 van de Wet marktordening gezondheidszorg dat het budget voor de beheerskosten van de Nederlandse zorgautoriteit wordt gedekt uit 's Rijks kas. Met het onderhavige voorstel wordt een fundamenteel afwijkende keuze gemaakt.

c. De Afdeling merkt voorts op dat de toezichthouders op onderdelen de bevoegdheid hebben om algemeen verbindende voorschriften vast te stellen. De Raad van State heeft reeds eerder opgemerkt dat het niet op voorhand evident is dat in de verdeling van verantwoordelijkheid tussen de overheid en marktpartijen voor de betaling van de kosten die voortvloeien uit het opstellen van regels waaraan deze marktpartijen door de overheid gehouden worden, deze kosten niet ten laste zouden moeten komen van de algemene middelen.¹² Hij adviseerde van doorberekening van die kosten af te zien. De regering heeft de Raad van State destijds in die argumentatie gevolgd.

d. Ten slotte wijst de Afdeling op het volgende. Hiervoor is reeds opgemerkt dat het huidige bekostigingsstelsel van het financieel toezicht op 1 januari 2013 in werking is getreden. De voornaamste argumenten voor aanpassing van het destijds geldende bekostigingssysteem waren volgens de toelichting onder meer het creëren van duidelijkheid over de verdeling van de kosten van de AFM en DNB

¹⁰ Kamerstukken I 2013/14, 33 622, A.

¹¹ Artikel 6a van de Instellingswet Autoriteit Consument en Markt.

¹² Advies van de Raad van State van 25 januari 2008 over het voorstel wet tot wijziging van de Wet toezicht financiële verslaggeving in verband met het in die wet opnemen van de taak van de Autoriteit Financiële Markten om het Nederlandse aandeel in de kosten van de International Accounting Standards Board te heffen en te innen (W06.07.0485/III, Bijvoegsel Staatscourant 10 juni 2008, nr. 109).

tussen enerzijds de overheid en anderzijds marktpartijen en instellingen die deel uitmaken van de financiële sector, en het beperken van fluctuaties in de jaarlijks op te leggen heffingen doordat deze in beginsel voor een periode van vijf jaar zouden worden vastgesteld.¹³

Het voorstel gaat voorbij aan de argumenten die destijds aanleiding hebben gegeven voor de Wbft en doet afbreuk aan hetgeen met de invoering van die wet werd beoogd, te weten duidelijkheid en stabiliteit. De Afdeling vraagt in dit verband aandacht voor het belang van goede wetgeving, hetgeen onder meer inhoudt dat deze bestendig en consistent is. Dat is zowel in het belang van hen voor wie de wet rechten en plichten bevat als van de instanties die met de uitvoering zijn belast. Een zo snelle en beperkt gemotiveerde koersverandering als die van het wetsvoorstel doet geen recht aan dit uitgangspunt. Daar komt bij dat de Minister van Financiën bij de behandeling van het voorstel van de Wbft in de Eerste Kamer uitdrukkelijk heeft opgemerkt dat de stijging in de toezichtlasten zonder een overheidsbijdrage met name voor kleine instellingen buitenproportioneel zou zijn.¹⁴ Dit roept de vraag op waarom van een dergelijk gevolg thans geen sprake meer zou zijn.

e. Conclusie

De Afdeling concludeert dat een motivering voor het voorstel ontbreekt. Zij is van oordeel dat groepsprofijt geen rechtvaardiging kan vormen voor het volledig afschaffen van de overheidsbijdrage aan het toezicht. Het uitgangspunt dat het toezicht in de eerste plaats wordt uitgeoefend in het algemeen belang brengt met zich dat het toezicht ook, ten minste ten dele, uit de algemene middelen moet worden gefinancierd. Daarbij doet een zo snelle en beperkt gemotiveerde koersverandering als die van het wetsvoorstel afbreuk aan het uitgangspunt van bestendige wetgeving.

De Afdeling adviseert in het licht van al het voorgaande het volledig afschaffen van de overheidsbijdrage aan de bekostiging van het financieel toezicht te heroverwegen.

2. Houders van een Europees paspoort

Op grond van (de meeste) Europese richtlijnen op het terrein van de financiële markten kunnen ondernemingen die in een bepaalde lidstaat een vergunning hebben op basis van die vergunning ook in andere lidstaten actief zijn. Dit is het zogenoemde Europees paspoort. Zij kunnen met dit paspoort zonder in de lidstaat van ontvangst een afzonderlijke vergunning aan te vragen zich daar vestigen of daar diensten aanbieden. De kosten voor het toezicht op houders van een Europees paspoort worden thans betaald uit de overheidsbijdrage. Deze ondernemingen betalen dus geen jaarlijkse bijdrage aan de kosten voor het lopende toezicht. Met de afschaffing van de overheidsbijdrage verandert dit en zullen

¹³ Kamerstukken II 2011/12, 33 057, nr. 3.

¹⁴ Handelingen I, 22 mei 2012, 30-6-30.

houders van een Europees paspoort een jaarlijkse bijdrage moeten gaan betalen. De Afdeling maakt wat betreft deze jaarlijkse bijdrage twee opmerkingen.

a. Verschillende richtlijnen bepalen uitdrukkelijk dat aan ondernemingen met een Europees paspoort geen nadere voorwaarden voor toetreding mogen worden gesteld. Zo bepaalt artikel 16 van de ICBE-richtlijn¹⁵ dat lidstaten er zorg voor dragen dat een beheermaatschappij waaraan haar lidstaat van herkomst een vergunning heeft verleend, op hun grondgebied de onder deze vergunning vallende werkzaamheden zowel door middel van het vestigen van een bijkantoor als door middel van het vrij verrichten van diensten mag uitoefenen. Het tweede lid bepaalt dat de lidstaten de vestiging van een bijkantoor of het verrichten van diensten niet afhankelijk stellen van een vergunning en dit evenmin onderwerpen aan bijkomende verplichtingen ten aanzien van eigen kapitaal of aan maatregelen van gelijke werking. In dezelfde zin bepaalt artikel 32 van de richtlijn MIFID¹⁶ dat de lidstaten [...] geen aanvullende eisen inzake de organisatie en exploitatie van het bijkantoor mogen stellen met betrekking tot de aangelegenheden die door de richtlijn worden bestreken. Uit deze bepalingen zou afgeleid kunnen worden dat de jaarlijkse bijdrage als een nadere voorwaarde gekwalificeerd kan worden. Aan de andere kant kan uit de rechtspraak van het Hof van Justitie afgeleid worden dat de lidstaten, indien hen in richtlijnen bepaalde maatregelen worden voorgeschreven, zij de betrokkenen onder bepaalde voorwaarden kosten in rekening kunnen brengen.¹⁷

De Afdeling adviseert in de toelichting op het vorenstaande in te gaan.

b. De Afdeling merkt vervolgens op dat niet voor alle ondernemingen die over een Europees paspoort kunnen beschikken een grondslag lijkt te zijn om de kosten van het toezicht door te berekenen. Alleen voor het toezicht door DNB op banken met zetel in een andere lidstaat is in de nieuwe bijlage III een regeling getroffen. Ten aanzien van andere typen ondernemingen of het toezicht van de AFM op banken met zetel in een andere lidstaat, wordt niets geregeld.

De Afdeling merkt verder op dat niet op voorhand duidelijk is welke maatstaf zal worden gebruikt voor de berekening van de hoogte van de individuele bijdrage van een onderneming met zetel buiten Nederland aan het procentuele aandeel van categorie ondernemingen waartoe hij behoort. Ook hier geldt dat alleen voor het

¹⁵ Richtlijn 2009/65/EG van het Europees parlement en de Raad van 13 juli 2009 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende bepaalde instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe's).

¹⁶ Richtlijn 2004/39/EG van het Europees parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende markten voor financiële instrumenten, tot wijziging van de Richtlijnen 85/611/EEG en 93/6/EEG van de Raad en van Richtlijn 2000/12/EG van het Europees Parlement en de Raad en houdende intrekking van Richtlijn 93/22/EEG van de Raad.

¹⁷ Zie bijvoorbeeld zaak 46/76, Bauhuis en zaak C-508/10 Commissie/Nederland

toezicht door DNB op banken met zetel in een andere lidstaat een regeling is getroffen.¹⁸

Ziet de Afdeling het goed dan is thans veelal gekozen voor een maatstaf die, kort gezegd, overeenkomt met de relatieve omvang van de onderneming ten opzichte van andere ondernemingen binnen die categorie. Zo wordt het aandeel van een beleggingsinstelling bepaald aan de hand van het balanstotaal waarover beheer wordt gevoerd en het aandeel van een bank aan de hand van de minimum omvang van het toetsingsvermogen. Een dergelijk criterium lijkt niet passend indien het een onderneming betreft die hoofdzakelijk niet in Nederland actief is.

De Afdeling adviseert het voorstel in het licht van het voorgaande aan te vullen.

3. Doorberekening kosten toezichttaken ECB

Ingevolge het voorgestelde artikel 17 Wbft zal DNB de kosten die samenhangen met de voorbereiding van de overdracht van het toezicht op de systeemrelevante banken aan de ECB, doorberekenen aan die banken. Het betreft in dat verband onder meer de doorlichting van de balansen van die banken, de zogenoemde Asset Quality Review.

De Afdeling merkt op dat, nu de overdracht van het toezicht aan de ECB is voorzien per 4 november 2014, het hier kosten betreft die reeds thans door DNB worden gemaakt. Op grond van het geldende bekostigingskader kunnen deze kosten niet aan de betreffende ondernemingen worden doorberekend. De Afdeling merkt op dat daarmee sprake is van het met terugwerkende kracht invoeren van een belastende maatregel. Het feit dat doorberekening pas in 2015 zal geschieden op grond van het uit deze kosten voortvloeiende negatieve exploitatiesaldo, doet daaraan niet af.

De Afdeling wijst op eerdere adviezen waarin is opgemerkt dat aan belastende maatregelen zoals in casu, geen terugwerkende kracht mag worden gegeven, tenzij bijzondere omstandigheden een afwijking van deze regel rechtvaardigen. Die omstandigheden kunnen worden gevormd door een omvangrijk oneigenlijk gebruik of misbruik van een wettelijke voorziening of door aanmerkelijke aankondigingseffecten.¹⁹ De Afdeling is van oordeel dat daarvan in het onderhavige geval geen sprake is. Zij adviseert het voorgestelde artikel 17 Wbft te schrappen.

¹⁸ Waarbij overigens slechts wordt bepaald dat een 'vast te heffen bedrag wordt gehanteerd' onduidelijk is hoe dat bedrag zal worden bepaald.

¹⁹ Zie onder meer de adviezen van de Afdeling advisering van de Raad van State van 24 juli 2013 over het voorstel van wet tot wijziging van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 in verband met de invoering van een compartimenteringsreserve (Wet compartimenteringsreserve), (W06.13.0221/III, Kamerstukken II 2012/13, 33 713, nr. 4) en van 10 januari 2013 over het voorstel van wet tot wijziging van de Wet verhuurderheffing (W04.12.0513/I, Kamerstukken II 2012/13, 33 515, nr. 4). Zie ook aanwijzing 167 van de Aanwijzingen voor de regelgeving.

4. De Afdeling verwijst naar de bij dit advies behorende redactionele bijlage.

De Afdeling advisering van de Raad van State geeft U in overweging het voorstel van wet niet te zenden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal dan nadat met het vorenstaande rekening zal zijn gehouden.

De vice-president van de Raad van State,

10.2.e

Redactionele bijlage bij het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State betreffende no.W06.14.0056/III

- In het voorgestelde artikel 13, vierde lid, gezien of de kosten bedoeld in artikel 7 zesde lid, onderdeel c, niet worden toegerekend aan alle banken in plaats van slechts de systeemrelevante banken.

Wijziging van de Wet bekostiging financieel toezicht in verband met de afschaffing van de overheidsbijdrage, de invoering van Europees banktoezicht en de bestemming van door de Autoriteit Financiële Markten en de Nederlandsche Bank opgelegde dwangsommen en boetes

VOORSTEL VAN WET

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:
Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is de Wet bekostiging financieel toezicht te wijzigen in verband met de afschaffing van de overheidsbijdrage voor het toezicht op de financiële markten en de invoering van het Europees banktoezicht, en dat het voorts wenselijk is boven een bepaalde grens te voorzien in een afdracht aan de Staat van de door de Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten verkregen opbrengsten uit dwangsommen en bestuurlijke boetes;
Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De **Wet bekostiging financieel toezicht** wordt gewijzigd als volgt:

A

Artikel 1, onderdeel f, komt te luiden:

f. *overige kosten*: het totaalbedrag aan kosten van de toezichthouder verminderd met:

1° de opbrengsten ter dekking van de kosten van eenmalige toezichthandelingen;

2° de kosten verband houdend met de betrokkenheid van de toezichthouder bij de wetten, bedoeld in onderdeel c, onder 6° en 15°;

3° de kosten verband houdend met de betrokkenheid van de toezichthouder bij de beoordeling, bedoeld in artikel 33, vierde lid, van verordening (EU) nr. 1024/2013 van de Raad van 15 oktober 2013 waarbij aan de Europese Centrale Bank specifieke taken worden opgedragen betreffende het beleid inzake het prudentieel toezicht op kredietinstellingen (PbEU 2013, L 287);

4° baten en inkomsten als bedoeld in artikel 28, tweede lid, van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen;

B

Artikel 2 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het tweede lid komt te luiden:
2. In de begroting neemt de toezichthouder een overzicht op waaruit de berekeningswijze van de overige kosten blijkt.

2. Onder vernummering van het derde en vierde lid tot vierde en vijfde lid wordt na het tweede lid een lid ingevoegd, luidende:

3. In het overzicht, bedoeld in het tweede lid, maakt de Nederlandsche Bank onderscheid tussen:

- a. de overige kosten voor het toezicht op personen die behoren tot de in bijlage II, onderdeel "Toezichthouder: De Nederlandsche Bank", opgenomen toezichtcategorieën, en
- b. de overige kosten voor het toezicht op personen die behoren tot de in bijlage III opgenomen toezichtcategorie.

C

Artikel 7 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het tweede en derde lid komen te luiden:
 2. Tot de in een jaar gerealiseerde baten worden mede gerekend de in dat jaar verkregen opbrengsten uit verbeurde dwangsommen of opgelegde bestuurlijke boetes, met dien verstande dat, indien de beschikking waarbij de last onder dwangsom of de bestuurlijke boete is opgelegd nog niet onherroepelijk is, de uit een verbeurde dwangsom of opgelegde bestuurlijke boete verkregen opbrengsten worden gerekend tot de gerealiseerde baten in het jaar waarin die beschikking onherroepelijk wordt.
 3. Voor zover de tot de gerealiseerde baten in een jaar te rekenen opbrengsten uit dwangsommen of bestuurlijke boetes het bedrag van € 2.500.000 te boven gaan, komen die opbrengsten toe aan de Staat. De toezichthouder draagt het aan de Staat verschuldigde bedrag af, zodra het besluit tot vaststelling van de desbetreffende jaarrekening overeenkomstig artikel 34, tweede lid, van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen is goedgekeurd.
2. Er worden drie leden toegevoegd, luidende:
4. De door de toezichthouder verkregen opbrengsten uit dwangsommen of bestuurlijke boetes worden, voor zover zij ingevolge het tweede lid tot de in het desbetreffende jaar gerealiseerde baten worden gerekend en na aftrek van de ingevolge het derde lid aan de Staat toekomende opbrengsten, aan de in bijlage II en III opgenomen toezichtcategorieën van die toezichthouder toegerekend waarbij de toerekening aan de toezichtcategorieën van de Nederlandsche Bank geschiedt naar rato van de voor het jaar van toerekening begrote overige kosten voor:
 - a. het toezicht op de personen die behoren tot de in bijlage II, onderdeel "Toezichthouder: De Nederlandsche Bank", opgenomen toezichtcategorieën, en
 - b. het toezicht op de personen die behoren tot de in bijlage III, onderdeel "Toezichthouder: De Nederlandsche Bank", opgenomen toezichtcategorie.
 5. De door de toezichthouder verkregen opbrengsten uit dwangsommen of bestuurlijke boetes worden, voor zover zij ingevolge het tweede lid tot de in het desbetreffende jaar gerealiseerde baten worden gerekend en na aftrek van de ingevolge het derde lid aan de Staat toekomende opbrengsten, aan de in bijlage II en III opgenomen toezichtcategorieën van die toezichthouder toegerekend waarbij de toerekening aan de toezichtcategorieën van de

Nederlandsche Bank geschiedt naar rato van de voor het jaar van toerekening begrote overige kosten voor:

- a. het toezicht op de personen die behoren tot de in bijlage II, onderdeel "Toezichthouder: De Nederlandsche Bank", opgenomen toezichtcategorieën, en
- b. het toezicht op de personen die behoren tot de in bijlage III, onderdeel "Toezichthouder: De Nederlandsche Bank", opgenomen toezichtcategorie.

6. De Nederlandsche Bank legt in de opgave, bedoeld in het eerste lid, tevens vast:

- a. het deel van het exploitatiesaldo dat is voortgekomen uit het toezicht op de personen die behoren tot de in bijlage II, onderdeel "Toezichthouder: De Nederlandsche Bank", opgenomen toezichtcategorieën;
- b. het deel van het exploitatiesaldo dat is voortgekomen uit het toezicht op de personen die behoren tot de in bijlage III opgenomen toezichtcategorie;
- c. het deel van het exploitatiesaldo dat is voortgekomen uit de door de Nederlandsche Bank gemaakte kosten ten behoeve van de beoordeling, bedoeld in artikel 33, vierde lid, van verordening (EU) nr. 1024/2013 van de Raad van 15 oktober 2013 waarbij aan de Europese Centrale Bank specifieke taken worden opgedragen betreffende het beleid inzake het prudentieel toezicht op kredietinstellingen (PbEU 2013, L 287).

D

Artikel 8 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. Het door de Nederlandsche Bank ingevolge artikel 18 van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen op te stellen jaarverslag maakt deel uit van de verantwoording, bedoeld in artikel 5, tweede lid.
2. Het tweede lid vervalt.

3. Het derde en vierde lid worden vernummerd tot tweede en derde lid.

4. In het tweede en derde lid (nieuw) wordt na "het jaarverslag" telkens ingevoegd: dan wel de verantwoording.

E

Artikel 10 vervalt.

F

Artikel 11, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. In de aanhef wordt na "uitgezonderd de kosten van zijn betrokkenheid bij de in artikel 1, onderdeel c, onder 6° en 15° bedoelde wetten" ingevoegd: en de kosten, bedoeld in artikel 1, onderdeel f, subonderdeel 3°.
2. In onderdeel b wordt na "bijlage II" ingevoegd: of III.

G

Artikel 13 komt te luiden:

Artikel 13

1. De toezichthouder brengt jaarlijks een bedrag in rekening aan de personen die behoren tot een van de in bijlage II of III opgenomen toezichtcategorieën.
2. De kosten die aan de in bijlage II, onderdeel "Toezichthouder: Autoriteit Financiële Markten" opgenomen toezichtcategorieën worden doorberekend, zijn gelijk aan de som van:
 - a. het totaal van de overige kosten zoals opgenomen in de voor het desbetreffende jaar vastgestelde en goedgekeurde begroting van de Autoriteit Financiële Markten, en
 - b. het exploitatiesaldo, bedoeld in artikel 7, eerste lid, over het jaar dat voorafgaat aan het jaar waarop de in onderdeel a bedoelde begroting betrekking heeft, verminderd met:
 - 1°. het deel van het exploitatiesaldo, bedoeld in artikel 7, vijfde lid, onderdeel a;
 - 2°. de aan de Staat toekomende opbrengsten, bedoeld in artikel 7, vijfde lid, onderdeel b.
3. De kosten die aan de in bijlage II, onderdeel "Toezichthouder: de Nederlandsche Bank" opgenomen toezichtcategorieën, worden doorberekend, zijn in enig jaar gelijk aan de som van:
 - a. het totaal van de overige kosten, bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a, zoals opgenomen in de voor het desbetreffende jaar vastgestelde en goedgekeurde begroting van de Nederlandsche Bank, en
 - b. het exploitatiesaldo, bedoeld in artikel 7, eerste lid, over het jaar dat voorafgaat aan het jaar waarop de in onderdeel a bedoelde begroting betrekking heeft, verminderd met:
 - 1°. het deel van de opbrengsten uit dwangsommen of bestuurlijke boetes dat overeenkomstig artikel 7, vierde lid, is toegerekend aan de in bijlage III opgenomen toezichtcategorie;
 - 2°. het deel van het exploitatiesaldo, bedoeld in artikel 7, vijfde lid, onderdeel a;
 - 3°. de aan de Staat toekomende opbrengsten, bedoeld in artikel 7, vijfde lid, onderdeel b;
 - 4°. het deel van het exploitatiesaldo, bedoeld in artikel 7, zesde lid, onderdeel b;
 - 5°. het deel van het exploitatiesaldo, bedoeld in artikel 7, zesde lid, onderdeel c.
4. De kosten die aan de in bijlage III, onderdeel "Toezichthouder: de Nederlandsche Bank" opgenomen toezichtcategorieën, worden doorberekend, zijn gelijk aan de som van:
 - a. het totaal van de overige kosten bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b, zoals opgenomen in de voor het desbetreffende jaar vastgestelde en goedgekeurde begroting van de Nederlandsche Bank, en
 - b. het exploitatiesaldo, bedoeld in artikel 7, eerste lid, over het jaar dat voorafgaat aan het jaar waarop de in onderdeel a bedoelde begroting betrekking heeft, verminderd met:
 - 1°. het deel van de opbrengsten uit dwangsommen of bestuurlijke boetes dat overeenkomstig artikel 7, vierde lid, is toegerekend aan de in bijlage II opgenomen toezichtcategorie;
 - 2°. het deel van het exploitatiesaldo, bedoeld in artikel 7, vijfde lid, onderdeel a;
 - 3°. de aan de Staat toekomende opbrengsten, bedoeld in artikel 7, vijfde lid, onderdeel b;
 - 4°. het deel van het exploitatiesaldo, bedoeld in artikel 7, zesde lid, onderdeel

- a.
5. De kosten, bedoeld in het tweede tot en met vierde lid, worden aan de hand van de procentuele aandelen, zoals vastgesteld in bijlage II en III, toegerekend aan de toezichtcategorieën, bedoeld in het eerste lid.
 6. De hoogte van een jaarlijks in rekening te brengen bedrag, bedoeld in het eerste lid, wordt bepaald aan de hand van de maatstaven zoals vastgelegd in bijlage II en III.
 7. Uiterlijk per 1 juni van ieder jaar worden, op voorstel van de toezichthouder, bij ministeriële regeling van Onze Ministers gezamenlijk, voor iedere te onderscheiden toezichtcategorie de bandbreedtes en tarieven vastgesteld. Bij de vaststelling van de bandbreedtes en de tarieven wordt rekening gehouden met het bedrag dat op grond van het tweede tot en met vierde lid is toegerekend aan de desbetreffende categorie.
 8. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot het eerste lid.

H

Na artikel 13 worden, onder vernummering van artikel 13a tot 16, twee artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 14

1. Het in artikel 13, eerste lid, bedoelde bedrag is evenredig met de overeenkomstig het tweede tot en met het vijfde lid te bepalen periode dat de betrokkene in het desbetreffende jaar deel uitmaakt van een van de in bijlage II of III opgenomen toezichtcategorieën.
2. Met uitzondering van de toezichtcategorieën «Effectenuitgevende instellingen: markt» en «Effectenuitgevende instellingen: verslaggeving» is de periode, bedoeld in het eerste lid, gelijk aan de tijdsduur dat die persoon over een door de toezichthouder afgegeven vergunning of verklaring van ondertoezichtstelling beschikt dan wel dat die persoon op grond van een wettelijke verplichting bij de toezichthouder is geregistreerd.
3. Voor een persoon die behoort tot de in bijlage II opgenomen toezichtcategorie «Effectenuitgevende instellingen: markt» is de periode, bedoeld in het eerste lid, gelijk aan de tijdsduur waarin zijn effecten zijn toegelaten tot de handel op een gereguleerde markt, bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht, of op een met een gereguleerde markt vergelijkbaar systeem uit een staat die geen lidstaat is als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht.
4. Voor een persoon die op enig moment in een jaar behoort tot de in bijlage II opgenomen toezichtcategorie «Effectenuitgevende instellingen: verslaggeving» is de periode, bedoeld in het eerste lid, gelijk aan een heel kalenderjaar.
5. Een persoon behoort in enig kalenderjaar tot de in bijlage II opgenomen toezichtcategorie «Effectenuitgevende instellingen: verslaggeving», indien:
 - a. in dat jaar zijn jaarrekening is vastgesteld en tevens door hem uitgegeven effecten zijn toegelaten tot de handel op een gereguleerde markt als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht of de handel op een met een gereguleerde markt vergelijkbaar systeem uit een staat die geen lidstaat is als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht; of
 - b. hij in dat jaar op grond van artikel 5:25m, tweede lid, van de Wet op het financieel toezicht, een persbericht heeft uitgebracht over het algemeen verkrijgbaar gesteld zijn van de door hem opgemaakte jaarlijkse financiële

verslaggeving, bedoeld in artikel 5:25c van de Wet op het financieel toezicht.

Artikel 15

1. Indien de toezichthouder een ingevolge artikel 13 in rekening te brengen bedrag vanwege een fusie als bedoeld in artikel 309 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek van een persoon niet langer in rekening kan brengen aan die persoon, brengt de toezichthouder het bedrag in rekening bij de persoon die bij die fusie het vermogen van eerstgenoemde persoon heeft verkregen.
2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op een persoon die in het kader van collectieve waardeoverdracht als bedoeld in artikel 83, 84, of 90 van de Pensioenwet of artikel 91, 92, of 98 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling vermogen heeft overgedragen aan een andere persoon.

I

Artikel 17 komt te luiden:

Artikel 17

1. De Nederlandsche Bank brengt de kosten verband houdend met haar betrokkenheid bij de beoordeling, bedoeld in artikel 33, vierde lid, van verordening (EU) nr. 1024/2013 van de Raad van 15 oktober 2013 waarbij aan de Europese Centrale Bank specifieke taken worden opgedragen betreffende het beleid inzake het prudentieel toezicht op kredietinstellingen (PbEU 2013, L 287), in rekening bij de banken die onderwerp zijn van de in dat artikel bedoelde beoordeling.
2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld met betrekking tot de doorberekening van de in het eerste lid bedoelde kosten.

J

Bijlage I wordt als volgt gewijzigd:

1. In het onderdeel "Toezichthouder: AFM" worden de eenmalige toezichthandelingen met de codes Wft.A1.05 tot en met Wft.A1.09 vervangen door de volgende eenmalige toezichthandelingen:

	Wft.A1.05a	De behandeling van een aanvraag tot verlening van een vergunning als bedoeld in artikel 2:75, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht voor een adviseur voor zover het niet alleen de inbreng van een vergunninghoudende adviseur in een andere rechtspersoon betreft	€ 2 000
	Wft.A1.05b	De behandeling van een aanvraag tot verlening van een vergunning als bedoeld in artikel 2:75, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht voor een adviseur voor zover het enkel de inbreng van een vergunninghoudende adviseur in een andere	€ 1 000

		rechtspersoon betreft	
	Wft.A1.06a	De behandeling van een aanvraag tot verlening van een vergunning als bedoeld in artikel 2:80, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht voor een bemiddelaar voor zover het niet alleen de inbreng van een vergunninghoudende bemiddelaar in een andere rechtspersoon betreft	€ 2 000
	Wft.A1.06b	De behandeling van een aanvraag tot verlening van een vergunning als bedoeld in artikel 2:80, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht voor een bemiddelaar voor zover het enkel de inbreng van een vergunninghoudende bemiddelaar in een andere rechtspersoon betreft	€ 1 000
	Wft.A1.07a	De behandeling van een aanvraag tot verlening van een vergunning als bedoeld in artikel 2:86, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht voor een herverzekering- bemiddelaar voor zover het niet alleen de inbreng van een vergunninghoudende herverzekering- bemiddelaar in een andere rechtspersoon betreft	€ 2 000
	Wft.A1.07b	De behandeling van een aanvraag tot verlening van een vergunning als bedoeld in artikel 2:86, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht voor een herverzekering- bemiddelaar voor zover het enkel de inbreng van een vergunninghoudende herverzekering- bemiddelaar in een andere rechtspersoon betreft	€ 1 000
	Wft.A1.08a	De behandeling van een aanvraag tot verlening van een vergunning als bedoeld in artikel 2:92, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht voor een gevolmachtigde agent of ondergevolmachtigde agent voor zover het niet alleen de inbreng van een vergunninghoudende gevolmachtigde agent of ondergevolmachtigde agent in een andere rechtspersoon betreft	€ 2 000
	Wft.A1.08b	De behandeling van een aanvraag tot verlening van een vergunning als bedoeld in artikel 2:92, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht voor een gevolmachtigde agent of ondergevolmachtigde agent voor zover het enkel de inbreng van een vergunninghoudende gevolmachtigde agent of ondergevolmachtigde agent in een andere rechtspersoon betreft	€ 1 000
	Wft.A1.09a	De behandeling van een aanvraag tot verlening van een vergunning als bedoeld in artikel 2:96, eerste lid, van de Wet op het	€ 2 000

		financieel toezicht, voor zover het betreft een beleggingsonderneming die ingevolge artikel 11, vierde lid, van de Vrijstellingsregeling Wft, is vrijgesteld van artikel 2:99, eerste lid, onderdelen c, d en f tot en met j, van de Wet op het financieel toezicht en voor zover het niet alleen de inbreng van een vergunninghoudende beleggingsonderneming in een andere rechtspersoon betreft	
	Wft.A1.09b	De behandeling van een aanvraag tot verlening van een vergunning als bedoeld in artikel 2:96, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht, voor zover het betreft een beleggingsonderneming die ingevolge artikel 11, vierde lid, van de Vrijstellingsregeling Wft, is vrijgesteld van artikel 2:99, eerste lid, onderdelen c, d en f tot en met j; van de Wet op het financieel toezicht en voor zover het enkel de inbreng van een vergunninghoudende beleggingsonderneming in een andere rechtspersoon betreft	€ 1 000

2. In het onderdeel "Toezichthouder: AFM" worden de tarieven van de eenmalige toezichthandelingen met de hierna genoemde codes vervangen door de daarbij aangegeven tarieven:

Wft.A9.01:	€ 45 000
Wft.A9.02:	€ 30 000
Wft.A9.03:	€ 15 000
Wft.A9.04:	€ 15 000
Wft.A9.05:	€ 10 000
Wft.A9.06:	€ 5 000
Wft.A9.07:	€ 15 000
Wft.A9.08:	€ 10 000
Wft.A9.09:	€ 15 000
Wft.A9.10:	€ 2 500

3. In het onderdeel "Toezichthouder: AFM" worden na de categorie "Onderdeel Wta.A5: toetsing persoon in combinatie met een aanvraag/wijziging vergunning" de volgende categorieën met de daarbij weergegeven codes, eenmalige toezichthandelingen en tarieven ingevoegd:

Onderdeel EU.A1: aanvraag vergunning	EU.A1.01	De behandeling van een aanvraag tot verlening van een vergunning als bedoeld in artikel 18, tweede of derde lid, van verordening (EU) nr. 1031/2010 (veiling van broeikasgasemissierechten)	€ 5 500
Onderdeel EU.A2: aanvraag wijziging vergunning	EU.A2.01	De behandeling van een aanvraag van een wijziging van een vergunning als bedoeld in artikel 18, tweede of derde lid, van verordening (EU) nr. 1031/2010 (veiling van broeikasgasemissierechten)	€ 2 700
Onderdeel EU.A7:	In onderstaande gevallen EU.A7.01 en EU.A7.02, waarbij sprake is van een aanvraag/wijziging van een vergunning, brengt de		

toetsing persoon in combinatie met een aanvraag/ wijziging vergunning	AFM aanvullend een bedrag in rekening voor de toetsing van een persoon		
	EU.A7.01	De toetsing, overeenkomstig artikel 59, vijfde lid, van verordening (EU) nr. 1031/2010 (veiling van broeikasgasemissierechten), van de betrouwbaarheid van een persoon die het dagelijks beleid bepaalt van eenieder als bedoeld in artikel 18, tweede lid, van verordening (EU) nr. 1031/2010 (veiling van broeikasgasemissierechten)	€ 1 000
	EU.A7.02	De toetsing, overeenkomstig artikel 59, vijfde lid, van verordening (EU) nr. 1031/2010 (veiling van broeikasgasemissierechten), van de geschiktheid van een persoon die het dagelijks beleid bepaalt van eenieder als bedoeld in artikel 18, tweede lid, van verordening (EU) nr. 1031/2010 (veiling van broeikasgasemissierechten)	€ 1 500
Onderdeel EU.A8: toetsing persoon niet in combinatie met een aanvraag/ wijziging vergunning	In onderstaande gevallen EU.A8.01 en EU.A8.02, waarbij geen sprake is van een aanvraag/wijziging van een vergunning, brengt de AFM een bedrag in rekening voor de toetsing van een persoon		
	EU.A8.01	De toetsing, overeenkomstig artikel 59, vijfde lid, van verordening (EU) nr. 1031/2010 (veiling van broeikasgasemissierechten), van de betrouwbaarheid van een persoon die het dagelijks beleid bepaalt van eenieder als bedoeld in artikel 18, tweede lid, van verordening (EU) nr. 1031/2010 (veiling van broeikasgasemissierechten)	€ 1 000
	EU.A8.02	De toetsing, overeenkomstig artikel 59, vijfde lid, van verordening (EU) nr. 1031/2010 (veiling van broeikasgasemissierechten), van de betrouwbaarheid van een persoon die het dagelijks beleid bepaalt van eenieder als bedoeld in artikel 18, tweede lid, van verordening (EU) nr. 1031/2010 (veiling van broeikasgasemissierechten)	€ 1 000

4. Het onderdeel "Toezichthouder: DNB" wordt als volgt gewijzigd:

- a. in de beschrijving van de eenmalige toezichthandeling met de code Wft.D1.02 vervalt ", anders dan bedoeld onder Wft.D1.01";
- b. aan de beschrijving van de eenmalige toezichthandeling met de code Wft.D2.01 wordt toegevoegd: of Wft.D1.07;
- c. aan "Onderdeel Wft.D2: aanvraag wijziging vergunning" worden twee eenmalige toezichthandelingen toegevoegd, luidende:

	Wft.D2.03	De behandeling van een aanvraag tot wijziging van een vergunning als bedoeld onder Wft.D1.03, Wft.D1.04, Wft.D1.06, Wft.D1.10 of Wft.D1.22	€ 44 300
	Wft.D2.04	De behandeling van een aanvraag tot wijziging van een vergunning als bedoeld onder Wft.D1.08, Wft.D1.12 of Wft.D1.23	€ 31 500

- d. in de beschrijving van de eenmalige toezichthandelingen met de codes Wft.D4.01, Wft.D4.01a en Wft.D4.02 wordt "onderdeel a" vervangen door: onderdeel b;
- e. in de beschrijving van de eenmalige toezichthandeling met de code Wft.D4.03 wordt "onderdeel b" vervangen door: onderdeel c;
- f. in de beschrijving van de eenmalige toezichthandeling met de code Wft.D4.04 wordt "onderdeel c" vervangen door: onderdeel d;
- g. in de beschrijving van de eenmalige toezichthandelingen met de codes Wft.D4.05, Wft.D4.05a en Wft.D4.06 wordt "onderdeel d" vervangen door: onderdeel e;
- h. in de beschrijving van de eenmalige toezichthandelingen met de codes Wft.D4.07, Wft.D4.07a en Wft.D4.08 wordt "onderdeel e" vervangen door: onderdeel f;
- i. de categorieën "Onderdeel Wgt.D1: inschrijving" en "Onderdeel Wgt.D2: toetsing persoon" vervallen;
- j. in de beschrijving van de eenmalige toezichthandelingen met de codes Wft.D1.01 en Wft.D2.01 wordt "artikel 8, eerste lid, van de Wet toezicht trustkantoren" vervangen door: artikel 2 van de Wet toezicht trustkantoren.

K

Bijlage II wordt als volgt gewijzigd:

1. Het onderdeel "Toezichthouder: Autoriteit Financiële Markten" wordt als volgt gewijzigd:

- a. de toezichtcategorie "Beleggingsondernemingen niet voor eigen rekening, exclusief exploitanten van een MTF" wordt als volgt gewijzigd:
- 1°. voor de tekst in de kolom "Personen" wordt de aanduiding "a." geplaatst;
- 2°. aan de kolom "Personen" wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

b. Personen aan wie vergunning is verleend om te bieden overeenkomstig artikel 18, tweede lid, van verordening (EU) nr. 1031/2010 (veiling van broeikasgasemissierechten).;

3°. aan de tekst in de kolom "Wetsverwijzing" wordt toegevoegd: artikel 18, tweede lid, van verordening (EU) nr. 1031/2010 (veiling van broeikasgasemissierechten).

b. de toezichtcategorie "Verzekeraars: Schade" wordt als volgt gewijzigd:

1°. aan de tekst in de kolom "Toezichtcategorie" wordt toegevoegd: niet zijnde zorg

2°. de tekst in de kolom "Personen" komt te luiden: Schade- of natura-uitvaartverzekeraars waaraan een vergunning is verleend als bedoeld in de artikelen 2:27, eerste lid, onderscheidenlijk 2:48, eerste lid, van de Wft, niet zijnde zorgverzekeraars als bedoeld in artikel 1, onderdeel b, van de Zorgverzekeringswet en verzekeraars die uitsluitend op de zorgverzekering, bedoeld in artikel 1, onderdeel d, van de Zorgverzekeringswet aanvullende ziektekostenverzekeringen aanbieden, dan wel waarvan de Nederlandsche Bank een kennisgeving heeft ontvangen als bedoeld in artikel 2:47 van de Wet op het financieel toezicht.

3°. aan de tekst in de kolom "Maatstaf" wordt toegevoegd: uitgezonderd het premie-inkomen uit zorgverzekeringen en aanvullende ziektekostenverzekeringen;

c. In de alfabetische volgorde van de toezichtcategorieën wordt een toezichtcategorie ingevoegd, luidende:

Verzekeraars: Zorg	0,1%	Zorgverzekeraars als bedoeld in artikel 1, onderdeel b. van de Zorgverzekeringswet waaraan een vergunning is verleend als bedoeld in artikel 2:27, eerste lid van de Wft en verzekeraars die uitsluitend op de zorgverzekering, bedoeld in artikel 1, onderdeel d, van de Zorgverzekeringswet aanvullende ziektekostenverzekeringen aanbieden.	artikel 2:27, eerste lid, Wft	Premie-inkomen: Bruto premie-inkomen in Nederland voor zover afkomstig uit aanvullende ziektekostenverzekeringen
-----------------------	------	--	-------------------------------	---

d. De percentages zoals opgenomen in de kolom "Procentuele aandelen" behorende bij de navolgende toezichtcategorieën komen te luiden:

Aanbieders van krediet	: 2,2%
Accountantsorganisaties	: 10,3%
Adviseurs en bemiddelaars	: 21,2%
Afwikkelondernemingen, betaalinstanties en elektronischgeldinstellingen	: 0,1%
Banken en clearinginstellingen	: 18,4%
Beleggingsinstellingen en aanbieders van beleggingsobjecten	: 10,7%
Beleggingsondernemingen niet voor eigen rekening, exclusief exploitanten van een MTF	: 4,0%

Beleggingsondernemingen voor eigen rekening	: 0,4%
Centrale tegenpartijen	: 0,2%
Effectenuitgevende instellingen: markt	: 8,1%
Effectenuitgevende instellingen: verslaggeving	: 7,2%
Financiële infrastructuur: marktexploitanten en exploitanten van een MTF	: 2,3%
Pensioenfondsen en premiepensioeninstellingen	: 3,5%
Verzekeraars: Leven- en pensioen	: 8,5%
Verzekeraars: Schade niet zijnde zorg	: 2,8%
Verzekeraars: Zorg	: 0,1%

2. Het onderdeel "Toezichthouder: de Nederlandsche Bank" wordt als volgt gewijzigd:

a. de toezichtcategorie "Banken en clearinginstellingen" vervalt;

b. De toezichtcategorie "Betaalinstellingen en elektronischgeldinstellingen" wordt als volgt gewijzigd:

1°. de toezichtcategorie komt te luiden "Betaalinstellingen, clearinginstellingen en elektronischgeldinstellingen";

2°. in de kolom "Personen" wordt in onderdeel b "artikel 2:10a" vervangen door: artikel 2:10a of artikel 2:10e;

3°. in de kolom personen wordt, onder verlettering van de onder delen b en c tot c en d, een onderdeel ingevoegd, luidende:

b. Clearinginstellingen waaraan een vergunning is verleend als bedoeld in artikel 2:4 van de Wft.;

4°. in de opsomming van artikelen in de kolom "Wetsverwijzing" wordt in de numerieke volgorde ingevoegd: artikel 2:4 Wft.;

5°. in de opsomming van artikelen in de kolom "Wetsverwijzing" wordt in de numerieke volgorde ingevoegd: artikel 2:10e Wft.;

c. de percentagés zoals opgenomen in de kolom "Procentuele aandelen" behorende bij de navolgende toezichtcategorieën komen te luiden:

Beleggingsinstellingen	: 3,8%
Beleggingsondernemingen niet voor eigen rekening	: 3,1%
Beleggingsondernemingen voor eigen rekening	: 0,3%
Betaalinstellingen, clearinginstellingen en elektronischgeldinstellingen	: 4,2%
Pensioenfondsen en premiepensioeninstellingen	: 36,5%
Trustkantoren	: 4,4%
Verzekeraars niet zijnde zorgverzekeraars	: 40,9%
Zorgverzekeraars	: 6,8%

L

Na bijlage II wordt een bijlage toegevoegd, luidende:

Bijlage III. Behorend bij de artikelen 11 en 13

Toezichthouder: de Nederlandsche Bank

Toezichtcategorie	Procentueel aandeel	Personen	Wetsverwijzing	Maatstaf
Banken	100%	<p>a. Banken waaraan een vergunning is verleend als bedoeld in artikel 2:11 van de Wft.</p> <p>b. Banken met zetel in een andere lidstaat die op grond van artikel 2:15 van de Wft hun bedrijf vanuit een in Nederland gelegen bijkantoor mogen uitoefenen.</p> <p>c. Banken waaraan een vergunning is verleend als bedoeld in artikel 2:16 van de Wft.</p> <p>d. Banken waaraan een vergunning is verleend als bedoeld in artikel 2:20 van de Wft.</p> <p>e. Ondernemingen waaraan een vergunning is verleend als bedoeld in artikel 3:4, eerste lid, van de Wft en die het in de onderdelen a of b van dat lid bedoelde bedrijf uitoefenen.</p> <p>f. Financiële instellingen die beschikken over een verklaring van ondertoezichtstelling als bedoeld in artikel 3:110, eerste lid, van de Wft.</p> <p>g. Banken met zetel in Nederland die zijn opgenomen in een openbaar register als bedoeld in artikel 124b, eerste lid, van het Besluit prudentiële regels Wft.</p>	<p>artikel 2:11 Wft artikel 2:15 Wft artikel 2:16 Wft artikel 2:20 Wft artikel 3:4, eerste lid, Wft artikel 3:110, eerste lid, Wft artikel 124b, eerste lid, van het Besluit prudentiële regels Wft</p>	<p><i>Minimum omvang toetsingsvermogen:</i> Minimum omvang toetsingsvermogen berekend conform de regels die op grond van artikel 3:57 Wft worden bepaald terwijl voor partijen waarop artikel 3:57 Wft niet van toepassing is een vast bedrag van € 30 000 wordt gehanteerd.</p>

ARTIKEL II

- In 2015 wordt de som, bedoeld in artikel 13, derde lid, voor de toezichtcategorieën "Beleggingsinstellingen", "Beleggingsondernemingen niet voor eigen rekening", "Pensioenfondsen en premiepensioeninstellingen", "Verzekeraars niet zijnde zorgverzekeraars" en "Zorgverzekeraars" verminderd met respectievelijk € X mln., € X mln., € X mln., € X mln. en € X mln.
- In 2015 wordt de som, bedoeld in artikel 13, derde lid, voor de toezichtcategorieën "Betaalinstellingen, clearinginstellingen en elektronischgeldinstellingen" en "Trustkantoren" vermeerderd met respectievelijk € X mln. en € X mln.
- In 2015 wordt de som, bedoeld in artikel 13, vierde lid, voor de toezichtcategorie "banken" vermeerderd met € 2,5 mln.

ARTIKEL III

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Financiën,

Wijziging van de Wet bekostiging financieel toezicht in verband met de afschaffing van de overheidsbijdrage, de invoering van Europees banktoezicht en de bestemming van door de Autoriteit Financiële Markten en de Nederlandsche Bank opgelegde dwangsommen en boetes

MEMORIE VAN TOELICHTING

ALGEMEEN

§1. Inleiding

De Wet bekostiging financieel toezicht (Wbft) dient op een aantal punten te worden gewijzigd. Directe aanleiding hiervoor is het voornemen, vastgelegd in het regeerakkoord "Bruggen slaan" van 29 oktober 2012, tot afschaffing van de overheidsbijdrage voor het door de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en De Nederlandsche Bank (DNB) uit te oefenen toezicht op de financiële markten. Daarnaast is rekening te houden met de nieuwe toezichttaken van de Europese Centrale Bank (ECB) die voortvloeien uit verordening (EU) nr. 1024/2013 van de Raad van 15 oktober 2013 waarbij aan de Europese Centrale Bank specifieke taken worden opgedragen betreffende het beleid inzake het prudentieel toezicht op kredietinstellingen (PbEU 2013, L 287). Tevens voorziet het wetsvoorstel in de mogelijkheid om een bepaald deel van de opbrengsten uit dwangsommen en bestuurlijke boetes toe te laten komen aan de Staat.

§2. Afschaffen overheidsbijdrage

De voorgenomen afschaffing van de overheidsbijdrage is in lijn met het onlangs herziene kader Maat Houden waarin uitgewerkt is dat toezichtkosten kunnen worden doorberekend aan marktpartijen indien er sprake is van systeemprofijt, hetgeen voor de financiële sector in hoge mate het geval is. De uitgangspunten om over te gaan tot doorberekening van toezichtkosten aan de ondertoezichtgestelden zijn opgenomen in een herziene versie van Maat Houden. Daarin staat beschreven dat kosten doorberekend kunnen worden als het principe van "veroorzaker betaalt" opgeld doet en/of voldaan wordt aan het principe van systeemprofijt (ook wel groepsprofijt genoemd). Er is sprake van systeemprofijt als toezicht noodzakelijk is voor de marktordening of als handhavingsactiviteiten noodzakelijk zijn voor het vertrouwen in de kwaliteit van producten of dienstverlening in een specifieke sector. Het risicovolle gedrag van de ene financiële instelling kan, naast haar eigen continuïteit, ook de continuïteit van andere financiële instellingen in gevaar brengen wanneer men hierdoor het vertrouwen in de gehele sector verliest. Goed toezicht moet afnemers vertrouwen geven in het goed functioneren van de financiële instellingen en de kwaliteit van de producten en diensten die zij leveren. Hierdoor wordt er vaker gebruik gemaakt van financiële producten en diensten. Wanneer sprake is van dergelijk systeemprofijt, waarbij het profijt van het toezicht specifiek en in substantiële mate toerekenbaar is aan de groep ondertoezichtgestelden, kunnen de kosten van toezicht worden doorberekend.

In het nieuwe rapport is opgenomen dat van systeemprofijs vaak alleen sprake kan zijn als het aantal partijen binnen het systeem niet heel groot is, het product of de dienst gelijksoortig is en er gelijke belangen heersen binnen de groep ondertoezichtgestelden. Hierbij moet de groep die het systeem omvat op basis van objectieve criteria kunnen worden afgebakend, moet het duidelijk zijn dat de leden van de groep profijt hebben, moet het verschil in genoten profijt tussen de verschillende groepsleden niet te groot zijn en moeten ondertoezichtgestelden zich niet gemakkelijk aan de groep kunnen onttrekken (de zogenaamde free riders). Vooral vanwege het feit dat uit hoofde van de Wft de financiële instellingen die onder toezicht van de AFM of DNB staan een vergunning of registratie nodig hebben, is de groep goed af te bakenen. Omdat binnen de systematiek van de Wbft onderscheid wordt gemaakt tussen verschillende branches, er door middel van maatstaven en bandbreedtes doorlopende toezichtkosten worden berekend en tarieven voor (eenmalige) toezichthandelingen worden vastgesteld is het verschil binnen een branche niet groot en wordt voldaan aan de in het rapport opgenomen criteria.

Als gevolg van de voorgenomen afschaffing van de overheidsbijdrage zullen de kosten voor onder toezicht staande personen navenant toenemen. De mate waarin dit gebeurt, is afhankelijk van de categorie waar een onder toezicht staande instelling deel van uitmaakt. De indeling naar toezichtcategorie is vastgelegd in bijlage II van de Wbft. Daarin is tevens aangegeven voor hoeveel procent een toezichtcategorie bijdraagt in de financiering van het toezicht. Bij de eerdere vaststelling van deze aandelen is rekening gehouden met de door de overheid te verstrekken bijdrage. De hoogte van die bijdrage is veelal gekoppeld aan de omvang van de repressieve handhavingsactiviteiten en verschilt per toezichtcategorie. De procentuele aandelen dienen zodoende opnieuw vastgesteld te worden.

a. uitgangspunten aanpassing procentuele aandelen

Voor de aanpassing van de procentuele aandelen zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1. Een toezichtcategorie dient in principe alle kosten van het op die categorie uit te oefenen toezicht zelf te financieren hetgeen tevens impliceert dat de toezichtkosten gedragen worden door de partijen op wie dat toezicht is ingesteld. Als gevolg hiervan zullen onder meer:

a. de tarieven voor het toezicht op emissies alsnog kostendekkend worden vastgesteld;

b. de kosten van het toezicht op Europees paspoorthouders, die thans geen heffing opgelegd krijgen, in het vervolg wel aan deze instellingen worden doorberekend tenzij de hoogte van een op te leggen heffing niet opweegt tegen de kosten van een heffingstraject.

2. De in bijlage II van de Wbft opgenomen procentuele aandelen zijn gebaseerd op de toezichtbegrotingen 2011 en liggen in principe voor de jaren 2013 tot en met 2017 vast. Vanwege een uitbreiding van het takenpakket en de vernieuwde toezichtaanpak (Focus!) bij DNB zijn de aandelen met de Wijzigingswet financiële markten 2014 tussentijds aangepast.¹ Het thans voorliggende voorstel is aangegrepen om opnieuw te kijken naar de verdeling van de toezichtinspanning over de te onderscheiden toezichtcategorieën. Voor

¹ Kamerstukken II 2012/13, 33 632, nrs. 2, 3 en 7.

zover de huidige procentuele aandelen de feitelijke situatie niet weerspiegelen en er geen sprake is van een incidentele ontwikkeling, worden de procentuele aandelen aan de actualiteit aangepast. In het geval de toezichtinspanning op een categorie van jaar tot jaar kan wisselen, een situatie die zich vooral bij de AFM kan voordoen, wordt gewerkt met een gemiddeld percentage. Tevens wordt rekening gehouden met het feit dat sommige toezichtcategorieën bij DNB gecompenseerd moeten worden voor een met vertraging doorgevoerde verlaging van hun procentuele aandelen (deze vertraging hangt samen met de vernieuwde toezichtaanpak bij DNB en is toegelicht in Kamerstuk II 2012/13, 33 632, nr. 3, pagina 99).

3. De niet aan een toezichtcategorie te koppelen kosten, zoals de kosten die voortkomen uit het toezicht ingevolge de Sanctiewet 1977 en de kosten die voortkomen uit de betrokkenheid van de toezichthouder bij de voorbereiding van wet- en regelgeving, worden aan alle toezichtcategorieën toegerekend.

b. de huidige overheidsbijdrage

Voor het jaar 2014 ontvangen de AFM en DNB een overheidsbijdrage voor het toezicht in Nederland ter grootte van € 20.231.000 respectievelijk € 18.958.000. De verstrekking van deze bijdrage is in de Wbft in algemene bewoordingen vastgelegd: *De Staat der Nederlanden draagt jaarlijks bij in de financiering van het toezicht ...* Om te bepalen welke onderdelen van het toezicht voor welke bedragen worden gefinancierd vanuit de overheidsbijdrage, valt de toezichthouder terug op de methodiek die werd toegepast in de periode voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Wbft. Zo wordt de overheidsbijdrage vooral ingezet ter financiering van:

- repressieve handhavingsactiviteiten;
- activiteiten die vanwege hun karakter niet eenduidig zijn toe te kennen aan een toezichtcategorie (zoals het toezicht op de naleving van de Sanctiewet 1977);
- de kosten die de toezichthouder maakt vanwege zijn betrokkenheid bij de voorbereiding van wet- en regelgeving;
- activiteiten waarvan de kosten niet volledig gedekt worden vanuit op te leggen heffingen voor eenmalige handelingen (toezicht op emissies);
- het toezicht op Europees paspoorthouders.

c. de financiële gevolgen voor de toezichtcategorieën

Met de inwerkingtreding van dit onderdeel van het wetsvoorstel zullen alle aan een categorie toe te rekenen kosten, waaronder die van repressieve handhavingsactiviteiten, worden doorberekend. Dit betekent dat een categorie zelf dient te voorzien in de financiering van de kosten die thans nog vanuit de overheidsbijdrage worden vergoed. Tevens wordt voorgesteld om de kosten die niet op een eenduidige wijze aan een toezichtcategorie zijn te koppelen, aan alle categorieën naar rato van hun aandeel in de financiering van het toezicht door te berekenen.

Om het effect van het wegvallen van de overheidsbijdrage te kunnen bepalen, dient eerst bepaald te worden hoeveel beide toezichthouders op grond van artikel 13, tweede lid, van de Wbft kunnen toerekenen aan de onder toezicht staande personen. Aangezien de toezichtbegrotingen voor 2015 nog niet bekend zijn, wordt er in dit onderdeel teruggevallen op de begrotingen voor

2014 om alvast een cijfermatig voorbeeld te kunnen geven:

Tabel 1: door de toezichthouder in rekening te brengen bedragen voor het doorlopend toezicht

	AFM	DNB
Begrote toezichtkosten 2014	€ 84,3 mln.	€ 148,5 mln.
Af:		
- Begrote kosten BES-toezicht	- € 0,4 mln.	- € 0,8 mln.
- Opbrengsten eenmalige toezichthandelingen ²	- € 4,5 mln.	- € 1,5 mln.
- Overige opbrengsten	- € 1,2 mln.	
- Overheidsbijdrage 2014	- € 20,2 mln.	- € 19,0 mln.
Kosten doorlopend toezicht 2014	€ 58,0 mln.	€ 127,2 mln.
Effect afschaffen overheidsbijdrage	€ 20,2 mln.	€ 19,0 mln.
Effect hogere opbrengsten eenmalige toezichthandelingen (emissies)	-€ 2,2 mln. ³	
Kosten doorlopend toezicht 2014 volgens berekeningswijze 2015	€ 76,0 mln.	€ 146,2 mln.

Opmerking: Op grond van artikel 13, lid 2, van de Wbft is ook rekening te houden met het exploitatiesaldo van de toezichthouder over het afgelopen jaar. Hier is in dit overzicht van geabstraheerd.

De "Kosten doorlopend toezicht 2014" worden met behulp van de procentuele aandelen toegerekend aan de toezichtcategorieën (artikel 13, vierde lid, van de Wbft). Na het jaar 2014 vervalt de overheidsbijdrage en zullen de aan de toezichtcategorieën toe te rekenen kosten voor het doorlopend toezicht, ceteris paribus, verhoogd worden met het deel van de overheidsbijdrage dat tot dan toe werd aangewend voor de financiering van het toezicht op die categorie en met een deel van de andere kosten die tot dan toe vanuit de overheidsbijdrage werden bekostigd. Bij de AFM is rekening te houden met de omstandigheid dat een deel van het wegvallen van de overheidsbijdrage wordt opgevangen via hogere tarieven voor het toezicht op emissies.

De te verwachten effecten bij de heffingen voor het doorlopend toezicht zijn in de twee volgende tabellen weergegeven.

² Rekening is gehouden met de voorgestelde wijziging van artikel 1, onderdeel f, van de Wbft.

³ Het tekort bij het toezicht op emissies kan van jaar op jaar fluctueren. Het in de tabel weergegeven bedrag betreft het jaar 2012.